

Nyt fra historisk Videnskab.

Den 17. Juni 1945 døde den norske Kirkehistoriker, Professor Oluf Kolsrud, faa Uger før han vilde være fyldt 60 Aar, og Norden har derved mistet en Forsker af en ganske egen Støbning. Siden 1909 havde Kolsrud virket som Universitetslærer i Oslo, fra 1921 som Professor særlig i norsk Kirkehistorie. Hans Interessesfære og Kundskaber spændte dog langt videre end blot til det kirkehistoriske Omraade. Lokalhistorie og Personalhistorie, Sfragistik og Heraldik, Retshistorie og Administrationshistorie, Skolehistorie og Lærdomshistorie, Bibliotekshistorie og Bogkundskab, Liturgihistorie, Ikonografi og Arkæologi er alle Discipliner, han produktivt har beskæftiget sig med. Hans Arbejde kendetegnes paa ethvert Felt af den største Samvittighedsfuldhed og Nøjagtighed, af nøgtern historisk Realitetserkendelse og af en usædvanlig omfattende, undertiden næsten overvældende Lærdom. Ikke blot beherskede Kolsrud fuldt ud det historiske Kildestof og den herhenhørende Litteratur, men han var ogsaa dybt fortrolig med alle Hjelpevidenskaber, deriblandt en lang Række ældre og nyere Sprog. Havde han levet i det 17. Aarhundrede, vilde han være blevet en af sin Tidsalders berømte Polyhistorer, og ogsaa nu vakte han overalt berettiget Beundring ved sin Lærdom. Derimod kunde hans sjældne Omhu i Detailundersøgelsen medføre, at Grænsen mellem væsentligt og uvæsentligt ikke altid blev draget med ønskelig Skarphed. Særlig gælder dette hans meget omfangsrige Arbejde om Olavsjubilæet 1930 (jvfr. 10. R. IV, 489—90).

Det hedder ofte, at Oluf Kolsrud ikke var egentlig produktivt anlagt. Dette er dog ikke helt rigtigt. Vel var det ikke hans Sag at forfatte de monumentale, bredt udformede Historieværker, men spredt i en næsten uoverskuelig Række Specialværker, Tidsskrifter, Leksika, Samlingsarbejder o. l. har han i Aarenes Løb offentliggjort et meget stort Antal Bidrag, der samlede udgør et heller ikke i det Ydre ringe Forfatterskab. Middelalderens Histo-

rie, især for saa vidt den angik liturgiske og kirkearkæologiske Emner, synes han at have betragtet som sit Yndlingsomraade. Blandt Kolsruds særskilt udgivne Arbejder fortjener især at fremhæves »Bergens bys segl, vaaben, farver og flag« (1921), »Oslo kapitels protokoller« (1913 ff.), »To og Tredive Prædikener av M. Jens Nilsson« (1917, sammen med A. Brandrud), »Utkast til en norsk Kirkeordinants 1604« (1917) og »Lærde brev fraa og til P. A. Munch« I (1924, sammen med G. Indrebo). Desuden forestod han siden 1921 Udgivelsen af de fortjenstfulde Samlingsværker »Norvegia sacra« og »Bibliotheca Norvegiae Sacrae«.

En ganske særlig Interesse nærrede Kolsrud for at indsamle og tilrettelægge historisk Kildestof. Fra 1920 til 1938 deltog han med Mellemrum i det nordiske Undersøgelsesarbejde i Vatikanerarkivet, og i nær Tilknnytning til dette stod hans Bestræbelser for at faa centraliseret Kildeindsamlingsarbejdet i Norge. Da han 1921 blev udnævnt til Professor, skete det med nedsat Undervisningspligt, men med Forpligtelse til at varetage Hvervet som »Registrator« af norske historiske Kildeskrifter. 1922 dannedes »Norsk historisk Kjeldeskriftraad« som en Centralorganisation paa dette Omraade med Kolsrud som Sekretær (fra 1934 som Formand), og han blev desuden virksomt Medlem af Kommissionen for Udgivelse af Diplomatarium Norvegicum, af den retshistoriske Kommission og af Kjeldeskriftfondet. 1923 grundlagdes tillige »Historiografisk Samling«, og fra 1934 bærer hele Centralorganet Navnet »Norsk historisk Kjeldeskrift-Institut«. Baade ved denne Kumulation af beslægtede Stillinger og ved sin egen betydelige Arbejdsindsats blev Kolsrud ubetinget den førende Skikkelse i Norge paa Kildeindsamlingens Omraade. Ogsaa i den Henseende vil hans Bortgang føles smerteligt i hele Norden. Som Følge af den norske Histories, specielt Kirkehistories, nøje Sammenhæng med den danske, var Kolsrud fuldt ud hjemme i det danske historiske Forskerarbejde og gæstede jævnlig Biblioteker og Arkiver i Danmark. 1929 var han blevet Æresdoktor ved Københavns Universitet, og hans Stilling som Leder af de norske Undersøgelser i Grønlandssagen 1931—33 formaaede kun forbigaaende at fjerne ham fra hans mange danske Venner og Fagfæller.

Bjørn Kornerup.

Kun 57 Aar gammel døde d. 18. Dec. 1945 i Helsingfors Professor Bruno Lesch. Dødsfaldet indtraf pludseligt som Følge af en Hjertesvaghed. Kun faa Dage forinden havde Professor